

Verksamhetsberättelse 2019

Allmänt

Finlands svenska spelmansförbund grundades 1969 och har under året firat 50-årsjubileum. Festligheterna har präglat verksamheten under hela året, men getts en större uppmärksamhet under spelmansstämman i Tjock då förbundet arrangerade en jubileumskonsert. I samband med konserten fanns möjlighet till uppvaktningar. Gratulanterna har även kunnat göra en inbetalning till Klas Gustafssons fond.

Förbundet gav i maj månad ut ett extra tjockt nummer av medlemstidningen *Fiolen min* i form av ett jubileumsnummer som innehöll medlemmarnas minnen från de 50 åren – såväl i form av texter som bilder.

I övrigt har året förlöpt som tidigare; Finlands svenska spelmansförbunds ändamål är att återuppliva och befrämja den finlandssvenska folkmusiken och spelmanstraditionen. Genom stämmor, spelträffar, kurser och läger vill förbundet skapa ett nära samarbete mellan spelmännen i Svenskfinland.

Samarbetet med andra spelmansorganisationer, såväl hemma som i utlandet, ger spelmännen en möjlighet att dela med sig av sin musikskatt till en större publik.

1. Organisationen

1.1 Förbundsdagen – årsmötet

Förbundets högsta beslutande organ är förbundsdagen som sammanträder en gång per år till årsmötesförhandlingar. Förbundsdagen 2019 hölls lördagen den 23 mars på Hotell Cikada i Mariehamn och samlade 30 förbundsmedlemmar.

1.2 Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen, som väljs av förbundsdagen, har under verksamhetsåret 2019 bestått av följande personer:

<i>Post</i>	<i>Ordinarie</i>	<i>Personlig suppleant</i>
Ordförande	Åsa Lillhannus	
Viceordförande	Michaela Lassus	
Norra svenska Österbotten	Jan-Anders Barkar	Tobias Elfving
Mellersta svenska Österbotten	Birgitta Beijar-Österberg	Per-Henrik Lithén
Södra svenska Österbotten	Kenneth Nordman	Carl-Erik Herrmans
Åboland	Kurt Svahnström	Björn Svahnström
Västra Nyland	Linnea Holmberg	Carita Aminoff
Mellersta Nyland	Anders Backman	Lars Silén
Östra Nyland	Göran Jonsson	Kim Lönnroos
Åland	Sten Eriksson	Francine Eriksson
SLS/Finlands svenska folkmusikinstitut	Katja Hellman	Birgitta Eklund-Strang

Förbundsstyrelsen har under året haft fem protokollförda möten.

1.3 Medlemmar

Förbundet hade vid utgången av år 2019 589 personmedlemmar. Av registrets 736 poster upptogs 147 av prenumeranter, olika organisationer, institutioner och representanter för massmedia.

Medlemsavgiften år 2019 var 20,00 € per medlem och 25,00 € för utlandsmedlemmar. För ytterligare medlemmar i samma hushåll var avgiften 10,00 € per medlem, vilken inte inkluderade medlemstidningen *Fiolen min*.

1.4 Hedersmedlemmar

Förbundet har två hedersordföranden: Ann-Mari Häggman och Siv Ekström.

Hedersmedlem är Gösta Bergström.

1.5 Utskott och kommittéer

1.5.1 Arbetsutskottet

Arbetsutskottet består av förbundets ordförande och viceordförande samt förbundets sekreterare. År 2019 har arbetsutskottet bestått av ordförande Åsa Lillhannus och viceordförande Michaela Lassus samt organisationssekreterare Pia-Stina Sarin. Medlemmarna i arbetsutskottet har stått i kontakt med varandra per telefon och e-post.

1.5.2 Stämmoutskottet

Stämmoutskottet har bestått av Anders Holmberg, Kenneth Nordman och Linnea Holmberg.

1.5.3 Kaustbyutskottet

Kaustbyutskottet har bestått av Åsa Lillhannus och Jan-Anders Barkar.

1.5.4 Ekonomiutskottet

Ekonomiutskottet har bestått av Åsa Lillhannus (sammankallare), Göran Jonsson samt skattmästare Inga-Lill Sund.

1.5.5 Redaktionsrådet

Redaktionsrådet består av förbundets ordförande och sekreterare samt två medlemmar. År 2019 har redaktionsrådet bestått av Åsa Lillhannus och Pia-Stina Sarin samt Linnea Holmberg och Anders Backman.

1.5.6 Barn- och ungdomsutskottet

Barn- och ungdomsutskottet (BU-utskottet) har som uppgift att leda barn- och ungdomsverksamheten inom förbundet. Under 2019 har utskottet bestått av Birgitta Beijar-Österberg, Linnea Holmberg och Kenneth Nordman.

1.5.7 Valberedningen

Förbundsdagen utsåg den 23 mars 2019 en valberedning inför förbundsdagen 2020. I valberedningen ingår Per-Henrik Lithén från Korsholm (sammankallare) samt Göran Jonsson från Sibbo.

1.6 Revisorer

Revisorer har i enlighet med förbundsdagens beslut varit GR-revisor Mårten Vikberg och som ersättare CGR-revisor Benita Öling.

1.7 Förbundets personal

Förbundet har en anställd organisationssekreterare. Sedan oktober 2012 har Pia-Stina Sarin haft tjänsten. Arbetstiden har under år 2019 varit 45 % av heltid, d.v.s. 18 h/vecka, så när som i mars då arbetstiden varit heltid. Till organisationssekreterarens uppgifter har hört att förbereda styrelsemöten, fungera som mötessekreterare, göra upp förslag till verksamhetsplan och budget, skriva bidragsansökningar samt göra redovisningar. Organisationssekreteraren har även skött administrationen kring förbundsdagen, spelmansstämmor, folkmusikkurser och andra evenemang. Till organisationssekreterarens uppgifter har även hört att sköta

kassörssystemen, förbereda bokföringen och löneräkningen, skriva verksamhetsberättelsen, upprätthålla medlemsregistret och förbundets webbplats samt sköta andra löpande kansliärenden.

1.8 Spelmansförbundets kansli

Förbundets kansli finns i Hotel Vallonias byggnad i Smedsby i Korsholm och har adressen Centrumvägen 3, 65610 Korsholm. Mobilnumret är 0500-560 209 och e-postadressen kansliet@spelmansforbundet.fi

Förbundets föreningsarkiv finns hos SLS arkiv, i Samlingen för folklig musik- och dansutövning som finns i Vasa på Handelsplanaden 23.

2. Förbundets verksamhet

2.1 Finlandssvensk spelmansstämma

Spelmansstämman 2019 hölls i Tjock – och delvis även i Kristinestad – veckoslutet 2–4 augusti, med skolan och ungdomslokalen i Tjock som huvudsaklig stämmoplats. Som lokal arrangör fungerade Tjock spelmanslag. Antalet deltagare uppgick till 150 personer.

Stämman inleddes på fredag kväll med samkväm och dans i Tjock. På lördag hölls en stor del av programmet i Kristinestad; på förmiddagen bygdespel, på eftermiddag konsert och workshops i Hemslöjdsgården, en rundvandring i staden samt en konsert i Ulrica Eleonora kyrkan. På kvällen förflyttades programmet tillbaka till Tjock; SLS/FMI:s Traditionshörna hölls på skolan samt dans för allmänheten i ungdomslokalen. Söndagen inleddes med spelmansgudstjänst i Ulrica Eleonora kyrkan i Kristinestad. Huvudfesten och förbundets jubileumskonsert hölls utomhus vid skolan i Tjock. Under lördag och söndag hade Spelmansförbundet och SLS/Finlands svenska folkmusikinstitut varsin informationspunkt samt produkter till försäljning.

Deltagande grupper under spelmansstämman (i alfabetisk ordning): Enskilda spelmanslaget (laget för enskilda spelmän), Harpolekarna, Ingå spelmansgille, Karlebynejdens spelmansgille, Korpo spelmanslag, Lappfjärds spelmanslag, Närpes spelmansgille, Sibbo spelmanslag, Smedarna, Småbönders spelmanslag, StämmBandet, Tjock spelmanslag, Umeå spelmanslag, Vörå Spelmansklubb, Östra Nylands Spelmansgille samt duon Kenneth Nordman & Mats Granfors.

2.2 Vinterstämma

Vinterstämman hölls lördagen den 23 mars på Hotell Cikada i Mariehamn och samlade 43 deltagare; 26 från fastlandet och 17 från Åland. Lördagens program bestod av en PR-spelning i Mariehamn där flertalet av stämmodeltagarna deltog. På kvällen blev det gemensam middag på Restaurang Cikada samt jam. På söndag konstituerade sig den nya styrelsen. Under lördag hade Spelmansförbundet och SLS/Finlands svenska folkmusikinstitut vid Hotell Cikada varsin informationspunkt samt produkter till försäljning.

2.3 Kvarken Folk

Kvarken Folk-kryssningen ombord på M/S Wasa Express arrangerades lördagen den 13 april 2019, nu för andra gången. Via Spelmansförbundet deltog 99 personer i kryssningen. Via Lindell Travel, som sålde kryssningen under namnet Musik på Kvarken och även erbjöd spelmännen transport till hamnen, åkte 15 personer på kryssningen. Från svenska sidan deltog omkring 20 spelmän, och ytterligare 10 personer slöt upp medan färjan låg i Holmsund.

Medverkande grupper (i alfabetisk ordning): DePstance, Double J Twins, Grimtjuk (SE), Johny´s, Närpes Spelmansgille, Salongsorkestern, Siltapelimannit, Sorsele Spelmän (SE), StämmBandet, Svenska Dragspelsförbundet i Finland, Umeå Spelmanslag (SE), Vestersundsby spelmän, Välistoittajat, Östra Nylands Spelmansgille. Spelmansförbundet och SLS/Finlands svenska folkmusikinstitut hade varsin informationspunkt samt produkter till försäljning.

2.4 Västnyländsk spelmansträff

Den traditionella västnyländska spelmansträffen arrangerades i Karis fredagen den 18 januari 2019 med Stråkdragarna som lokal värd. Träffen samlade 57 deltagare.

2.5 Regionala spelträffar

2.5.1 Buskspelstillfällen i Helsingfors

Söndagen den 17 mars och söndagen den 24 november hölls buskspelstillfällen/PR-spelningar på Folkhälsans Seniorhus i Helsingfors under ledning av Göran Jonsson.

2.5.2 Öppet hus för spelmän, Önningebymuseet

Folkmusikgruppen Kvinnfolk på Åland har månatligen ordnat med öppet hus för spelmän i Önningebymuseet. Spelträffarna har hållits första fredagen i månaden.

2.6 Övriga evenemang

2.6.1 Folklandia

Folklandiakryssningen mellan Helsingfors och Tallinn den 12–13 januari samlade närmare 3 000 deltagare, varav 33 från Spelmansförbundet. Spelmansförbundet representerades under fredag och lördag av Ingå Spelmangille, Sibbo Spelmanslag, Allspelslaget och Österbottniska låtar. Under Folkmässan på lördagen hade Spelmansförbundet i anslutning till de andra finlandssvenska organisationerna en egen informationspunkt och produkter till försäljning.

2.6.2 Folkmusikens och folkdansens dag

Folkmusikens och folkdansens dag firades den 8 maj runt om i Finland.

2.6.3 Lilla spelmansstämman i Kaustby

Kaustinen Folk Music Festival arrangerades den 8–14 juli, med Lilla spelmansstämman onsdagen den 10 juli. Följande finlandssvenska folkmusikgrupper var representerade: Ingå spelmangille, Fiddlarna, Karlebynejdens spelmangille, La Riippa Group, Pietarsaaren Spelmanslag, Salongsorkestern, Småbönders Spelmanslag samt TärjäFolk. Småbönders Spelmanslag höll en jubileumskonsert i Iholla-salen med anledning av lagets 40 verksamma år. Inför årets stämma gjordes ett programblad som trycktes i 200 exemplar och delades ut under dagen.

2.6.4 Kvinnfolks spelmansstämma

Lördagen den 3 augusti arrangerade folkmusikgruppen Kvinnfolk Kvinnfolks spelmansstämma i Önningeby på Åland. Programmet bestod av konsert, jam och buskspel.

2.6.5 Folkmusikdagarna i Vasa

Folkmusikdagarna i Vasa hölls den 19–21 september, från torsdag till lördag. Som koordinator fungerade Folkmusiksällskapet i nära samarbete med folkmusikklustret i Vasa. Folkmusikdagarna inleddes på torsdag kväll på pub O'Malley's med konsert av folkmusikgruppen Rie samt jam under ledning av Johanna Lönngren. På fredag förmiddag höll Double J Twins en lunchkonsert i Saluhallen, och på fredag eftermiddag presenterade folkmusikklustrets organisationer sin verksamhet för klasslärarstuderandena vid Åbo Akademi i Vasa. Efteråt blev det workshops för desamma. Folkmusikdagarna avslutades med en visstuga i Harfgården på Brage friluftsmuseum under ledning av Caroline Doktor. I anslutning till folkmusikdagarna hölls även folkmusikverkstäder vid Lappfjärds folkhögskola och Vasa Övningskola.

2.7 Barn- och ungdomsverksamheten

Det planerade folkmusiklägret för barn och unga 31.7–2.8 i Lappfjärd inhiherades på grund av för få anmälda. De medel som reserverats för ett barn- och ungdomsläger användes för folkmusiklägret på Rövass i Barösund två månader senare eftersom lägret lockade många barn och unga. Som arrangör för lägret stod Ingå spelmangille, och tidpunkten var 5–6.10.2019. Som ledare fungerade fiolspelmanen Arto Järvelä och dragspelaren Bo Lund.

Barn och unga har under året deltagit i annan verksamhet som arrangerats av förbundet, eller där förbundet varit en samarbetspart, bl.a. i folkmusikkryssningarna Folklandia och Kvarken Folk, på Lilla spelmansstämman i Kaustby samt på spelmansstämman i Tjöck. Medlemstidningen Fiolen min reserverar plats i varje nummer för verksamhet som berör barn och unga.

2.8 Kursverksamheten

2.8.1 Folkmusikkurs i Nykarleby

Veckoslutet 26–27 januari arrangerade på Kredu i Nykarleby en folkmusikkurs med Pekka Pentikäinen på dragspel och Thomas von Wachenfeldt på fiol. Kursen arrangerades i samarbete med Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby och samlade 19 deltagare.

2.8.2 Folkmusikworkshop i Kristinestad

Lördagen den 3 augusti arrangerades på Hemslöjdsgården i Kristinestad en folkmusikworkshop under ledning av Kenneth Nordman och Mats Granfors. Kursen ordnades under spelmansstämman och samlade omkring 10 deltagare.

2.8.3 Dragspelskurs i Pargas

Söndagen den 22 september arrangerades på Hotel Kalkstrand i Pargas en dragspelskurs med Bo Lund som kursledare. Kursen arrangerades i samarbete med Svenska folkskolans vänner och samlade 10 deltagare.

2.8.4 Skärkurs på Sälgrund

Veckoslutet 27–29 september arrangerades Skärkurs på Sälgrund i Kaskö. Som kursledare fungerade fiolspelmanen Arto Järvelä samt dragspelaren Ronny Kjösen, den senare från Norge. Kursen arrangerades i samarbete med Svenska folkskolans vänner och samlade 16 deltagare.

2.9 Information och marknadsföring

Kurser och övriga evenemang har marknadsförts i förbundets egen medlemstidning *Fiolen min*, på förbundets egen webbplats, på sociala medier samt via pressen.

2.9.1 Medlemstidningen *Fiolen min*

Förbundets medlemstidning *Fiolen min* utkom under år 2019 med fyra nummer, varav nummer 2/2019 var ett jubileumsnummer i och med förbundets 50 verksamma år. Bilagor i form av anmälningssblanketter och noter fanns i nr 1/2019 och nr 4/2019. Tidningen, som har formatet A4, har 28 sidor, så när som på jubileumsnumret som hade 44 sidor. Tidningens huvudsyfte är att hålla förbundets medlemmar informerade om förbundets aktiviteter samt om händelser och strömningar på folkmusiken område, både i Finland och i övriga Norden. Medlemstidningen postas till förbundsmedlemmarna och prenumeranterna samt till bidragsgivare och media, men kan även läsas på förbundets webbplats via e-tidningsportalen Issuu.

Tidningens redaktör är sedan maj 2017 Simon Gripenberg. Tidningen har en egen e-postadress: fiolenmin@spelmansforbundet.fi

Medlemstidningen har tillsammans med de övriga finlandssvenska tidskrifterna varit representerad på Helsingfors Bokmässan den 24–27 oktober. Medlemstidningen marknadsfördes även i den Finlandssvenska Bokkatalogen 2019.

Fiolen min ges ut med stöd av Föreningen Konstsamfundet.

2.9.2 Spelmansförbundets webbplats

På Spelmansförbundets webbplats under adressen www.spelmansforbundet.fi finns information bl.a. om förbundets verksamhet samt en händelsekalender och en förteckning över verksamma spelmanslag. Webbplatsen administreras av Webhuset.

2.9.3 Spelmansförbundet och sociala medier

Spelmansförbundet marknadsför sina evenemang på Facebook under gruppnamnet ”Finlands svenska spelmansförbund, evenemang”. Gruppen är öppen för alla. Förbundet har även en sluten grupp under namnet ”Finlands svenska spelmansförbund r.f.” för information som direkt berör förbundets medlemmar.

2.10 Medlemskap

Förbundet är medlem i följande organisationer: Centralen för främjande av folkmusik och folkdans, Nordisk folkmusikkommitté, Förbundet Nordlek samt Förbundsarenan (som under året bytt namn från att ha tidigare hetat Svenska studieförbundet).

2.11 Produkter till försäljning

Spelmansförbundet har under året haft följande produkter till försäljning:

- Gratulations- / kondoleansadresser 10 €
- Förbundsmärket 7 €
- Låthäftet "Allspelslåtar" 8 € / 12 € (medlemmar/övriga)
- Låthäftet "Allspelslåtar 2" 12 € / 16 € (medlemmar/övriga)
- Nothäftet "Pollonesser år 1806" 13 € / 15 € (medlemmar/övriga)
- T-skjorta 10 € / 12 € (medlemmar/övriga)
- Svart tygkasse med logo i guldtryck 5 €

3. Samarbete och uppvaktningar

3.1 Förbundets samarbete med andra organisationer

3.1.1 SLS/Finlands svenska folkmusikinstitut (SLS/FMI)

Finlands svenska folkmusikinstitut, ett verksamhetsområde inom Svenska litteratursällskapet i Finland, har en egen representant i spelmansförbundets styrelse.

3.1.2 Folkmusiksällskapet rf

Folkmusiksällskapet är en liten förening som bildades som stödförening till Finlands svenska folkmusikinstitut när Svenska litteratursällskapet i Finland 2008 införlivade institutet i sin organisation. Sällskapets huvudsakliga verksamhet har bedrivits i nära samarbete med SLS/Finlands svenska folkmusikinstitut och andra aktörer på det finlandssvenska folkmusikfältet, däribland Finlands svenska spelmansförbund. Folkmusiksällskapet koordinerar Folkmusikdagarna i Vasa.

3.1.3 Finlands Svenska Folkdansring rf

Medlemmarna i Folkdansringens styrelse erhåller Fiolen min som utbytesexemplar, och medlemmarna i Spelmansförbundets styrelse i sin tur tidningen Folkdansaren. Under året har samarbetet kring den gemensamma stämman SamStämt 2020 i Ingå påbörjats.

3.1.4 Folkmusiknätverket Lirarna

Samarbetsparter är Martin Wegelius-institutet, Finlands svenska spelmansförbund r.f., SLS/Finlands svenska folkmusikinstitut, Folkmusiksällskapet rf, Förbundet för arbetar- och medborgarinstitut i Svenskfinland (FAMI) rf, Finlands svenska sång- och musikförbund rf, Yrkeshögskolan Novia och Musikhuset i Jakobstad. Lirarna har som uppgift att stöda folkmusikundervisningen i Svenskfinland genom att erbjuda undervisning till skolor och musikläroinrättningar samt ordna fortbildning för lärare. Under året har Kenneth Nordman varit Spelmansförbundets representant i arbetsgruppen för nätverket.

3.1.5 Förbundet Nordlek

Finlands svenska spelmansförbund är avtalspart i Förbundet Nordlek, som är en samarbetsorganisation för de nordiska folkdans- och spelmansorganisationerna.

3.1.6 Pro Kaustinen ry

Pro Kaustinen ry fungerar som arrangör för Kaustinen Folk Music Festival, och Finlands svenska spelmansförbund samarbetar med föreningen vid arrangerandet av Lilla spelmansstämman, som hålls mitt under festivalveckan.

3.1.7 Suomen Nuorisoseurat ry / Pispalan sottiisi

Finlands svenska spelmansförbund är en av de omkring 50 medarrangörerna då Pispalan sottiisi som huvudarrangör arrangerar den årligen återkommande Folklandiakryssningen i januari.

3.1.8 Centralen för främjande av folkmusik och folkdans

Centralen för främjande av folkmusik och folkdans CEFF (Kansanmusiikin ja kansantanssin edistämiskeskus KEK) fungerar sedan 2015 som verksamhetsområdets enda nationella takorganisation. Centralen står som arrangör

för bl.a. Folkmusikens och folkdansens dag samt Etnogalan. Den finlandssvenska folkmusiken representerades år 2019 av Niklas Nyqvist.

3.1.9 Suomen Kansanmusiikkiliitto

Suomen Kansanmusiikkiliitto erhåller Spelmansförbundets medlemstidning *Fiolen min*, och Spelmansförbundet i sin tur Kansanmusiikkiliittos medlemstidning *Kansanmusiikki*. Kansanmusiikkiliitto ger även årligen ut broschyren *Folk-Suomi* där Spelmansförbundet marknadsför sina evenemang.

3.1.10 Svenska Dragspelsförbundet i Finland

Svenska Dragspelsförbundet i Finland erhåller Spelmansförbundets medlemstidning *Fiolen min*, och Spelmansförbundet i sin tur Dragspelsförbundets medlemstidning *Accord*.

3.1.11 Västerbottens Spelmansförbund

Finlands svenska spelmansförbund, som står för arrangemangen kring folkmusikkryssningen *Kvarken Folk*, samarbetar med Västerbottens Spelmansförbund för att engagera spelmän även från andra sidan *Kvarken*.

3.1.12 Wasaline

Finlands svenska spelmansförbund samarbetar med rederiet *Wasaline* gällande arrangemangen kring folkmusikkryssningen *Kvarken Folk*.

3.2 Uppvaktningar

3.2.1 Jubilerande lag

Småbönders Spelmanslag firade sina 40 verksamma år med en jubileumskonsert under Lilla spelmansstämman i Kaustby. Spelmansförbundet uppvaktade med en gratulationsadress och blommor.

4. Understöd 2019

Spelmansförbundet har under året erhållit understöd från Undervisnings- och kulturministeriet (25 000 euro), Svenska kulturfonden (12 000 euro), Föreningen Konstsamfundet (3 000 euro för verksamheten och 1 500 euro för utgivning av *Fiolen min*), Stiftelsen Brita Maria Renlund minne (2 000 euro för barn- och ungdomsverksamheten), Stiftelsen Emilie och Rudolf Gesellius fond (2 000 euro), Svenska folkskolans vänner (1 000 euro) samt ytterligare kursbidrag (statsbidrag) från Svenska folkskolans vänner (660 euro).